



Groene infrastructuur langs de Seine  
(Sonia Yassa/Ville de Paris)

## Klimaatobligaties van Parijs

### Wat is een groene obligatie (green bond)?

Groene obligaties zijn financiële instrumenten die uitgegeven kunnen worden door **private en publieke organisaties** op zoek naar kapitaal.

Net zoals standaardobligaties, **lenen schuldeisers daarbij tegoeden uit** aan de uitgever van de obligatie. De uitgever betaalt de schuldeiser vervolgens gedurende een bepaalde periode halfjaarlijks of jaarlijks een **coupon** (de interest) uit en op de vervaldag krijgt deze de **nominale waarde** (het initieel geïnvesteerde bedrag) terug.

**Groene obligaties verschillen van standaardobligaties in het doel van de financiering.** Met het opgehaalde kapitaal van groene obligaties worden **klimaatprojecten gefinancierd**.

### Uitdaging: de Parijse klimaatambities

Het stadsbestuur van Parijs voerde in 2004 een grootschalig onderzoek uit naar de impact van haar eigen activiteiten op de uitstoot van broeikasgassen op het hoofdstedelijk grondgebied. De impact bedroeg minder dan twee procent, maar meer dan de helft daarvan kwam vanuit publieke voorzieningen zoals schoolgebouwen en stadsverlichting. In 2007 keurde de gemeenteraad daarom

het Plan Climat de Paris goed. Dat plan bepaalde dat het energieverbruik moest dalen en meer uit hernieuwbare energiebronnen diende voort te komen, de uitstoot van broeikasgassen naar beneden moest en aanpassingen in het publieke domein de stad dienden te wapenen tegen de gevolgen van de klimaatverandering. De CO<sub>2</sub>-uitstoot van de stadsdiensten en het energieverbruik door openbare verlichting en in parken moesten tegen 2020 met 30 procent naar beneden ([Mairie de Paris, 2007](#)).

Een reeks duurzaamheidsprojecten maakten onder meer deel uit van de strategie om deze doelstellingen te bereiken. Eind 2015 kondigde het stadsbestuur een investering ter waarde van 300 miljoen euro aan in deze projecten. Daarvan ging 115 miljoen naar ingrepen die publieke gebouwen zoals scholen energie-efficiënter moesten maken, 60 miljoen naar werken die de stad moesten wapenen tegen de gevolgen van de klimaatverandering en 5 miljoen naar het opwekken van hernieuwbare energie ([NDC Partnership, 2019](#)).

<b>Locatie</b>	Parijs, Frankrijk
<b>Tijdslijn</b>	2015: Uitgifte eerste Klimaatobligatie 2017: Uitgifte tweede Klimaatobligatie
<b>Kostprijs</b>	EUR 620 miljoen
<b>Financieringsmodel</b>	Groene obligaties (Green Bonds)
<b>Omvang</b>	Tientallen grote projecten op het grondgebied van Parijs
<b>Functie &amp; programma</b>	Probleem: Parijs moet zich aanpassen aan de klimaatverandering Oplossing: Projecten in het kader van het Plan Climat de Paris

### Uitwerking van een stedelijke groene obligatie

Het stadsbestuur van Parijs vond financiering door middel van de **uitgifte van een groene obligatie**. Investeerders konden eind 2015 voor het eerst in dergelijke groene obligatie investeren. De **Klimaatobligatie van Parijs** had een waarde van **300 miljoen**, met een nominale rentevoet van 1.75% per jaar. De obligatie was een succes, aangezien de aanvragen van investeerders het intekenbedrag ruimschoots overtroffen. Een **tweede**, ruimere **duurzaamheidsobligatie** haalde in 2017 een bedrag van **320 miljoen euro** op ter financiering van zowel groene als sociale beleidsdoelstellingen van het stadsbestuur ([Ville de Paris, 2020](#)). In 2020 en 2021 volgden nog twee duurzaamheidsobligaties. Met het opgehaalde kapitaal werden onder andere schoolgebouwen energie-efficiënter gemaakt, fietspaden aangelegd en bomen geplant.

### Samenwerking tussen lokale overheid en financiële instellingen

De Klimaatobligaties van Parijs kaderen in de ambitieuze klimaatplannen van het **stadsbestuur van Parijs** sinds 2015. Het **Direction des Finances et des Achats** van de stad ontwikkelde de eerste obligatie. De stad deed vervolgens beroep op de expertise en connecties van de banken **HSBC, Société Générale CIB en Crédit Agricole**.

Het **Bureau des Supports et des techniques d'Achats** selecteerde samen met het **Agence D'Ecologie Urbaine** projecten die met het kapitaal gefinancierd zouden worden. Het in duurzaamheidsratings gespecialiseerde adviesbureau **Vigeo Eiris** (sinds een overname in 2019: 'Moody's ESG Solutions'), controleert vervolgens of projecten sociaal verantwoord en milieuvriendelijk zijn, en helpt om de doelstellingen van het klimaatplan te bereiken. De tweede Klimaatobligatie werkt met een gelijkaardig actorenveld.

## Principes voor de uitgifte van een groene obligatie

### A. International Capital Market Association - Green Bond Principles

Om het label 'groene obligatie' te dragen, kunnen groene obligaties uitgegeven worden in lijn met een reeks principes van de International Capital Market Association.

- 1) De contractuele voorwaarden beschrijven **milieudoelstellingen** en **welke investeringen als 'groen'** zullen worden gezien.
- 2) De contractuele voorwaarden van de obligatie beschrijven op een voldoende uitgebreide manier **hoe de opbrengst zal besteed worden** en welke **milieuvordelen** dit zal opleveren.
- 3) De **opbrengsten worden zorgvuldig beheerd** en er wordt **transparant** over gecommuniceerd. Het betrekken van een auditor of externe derde partij is aanbevolen om de toewijzing van de middelen te verifiëren.
- 4) De uitgever van een groene obligatie **rapporteert actuele informatie over de opbrengsten en de toewijzing van de middelen** in een jaarlijks rapport.

### B. Europese Unie

Deze principes werden door het Europees Parlement en de Europese Raad overgenomen en uitgebreid tot een **EU Taxonomy**, die in 2020 in werking trad (waardoor de klimaatobligaties van Parijs hier nog niet in ondergebracht werden).

- 1) Het volledige opgehaalde bedrag wordt besteed aan economische activiteiten die bijdragen aan minstens één van de volgende **zes milieudoelstellingen**: mitigatie van

klimaatverandering; adaptatie van klimaatverandering; duurzaam gebruik en bescherming van water en mariene mariene bronnen; de overgang naar een circulaire economie; preventie en bestrijding van verontreiniging; bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen.

- 2) De economische activiteiten mogen **geen aanzienlijke milieuschade toebrengen** waardoor de zes milieudoelstellingen in het gedrang kunnen komen.
- 3) De activiteiten die met het opgehaalde kapitaal worden gefinancierd, voldoen aan een reeks **minimumwaarborgen en de vereisten voor technische screeningcriteria** die door de Europese Commissie zijn opgesteld (bv. Een uiteenzetting van de korte en langetermijneffecten op het milieu).

### C) Europese Unie - Green Bonds Standard

Obligaties die in overeenstemming zijn met de EU taxonomy en enkele procedurele vereisten zijn vervolgens in lijn met de vrijwillige Green Bonds Standard van de EU.

- 1) De middelen die door de obligatie worden verkregen, moeten in overeenstemming zijn met de EU Taxonomy. Dit wordt gecontroleerd door externe beoordelaars, die onder toezicht staan van de European Securities Market Authority (ESMA).
- 2) De groene obligatie voldoet aan de gedetailleerde rapportagevereisten, zodat de transparantie en de wijze waarop de middelen worden toegewezen gewaarborgd kan worden.

## Conclusie

Groene obligaties zoals die in Parijs kunnen steden helpen in het **vinden van financiering voor groene infrastructuur**. Ze bieden een kans aan milieubewuste beleggers om te investeren in duurzame oplossingen. Naast financieringsvoordelen gieten groene obligaties klimaatplannen zoals die van Parijs in een **contract dat de resultaten meetbaar maakt en de doelstellingen afdwingbaar**. Doordat uitgevers van groene obligaties hun milieuresultaten publiek maken, wordt een **robuust en transparant financieringsmodel** gecreëerd waar alle partijen enkel maar bij kunnen winnen ([UNDP, 2018](#)).

Stadsbesturen die de uitgifte van een groene obligatie overwegen, dienen rekening te houden met de schaal van de Klimaatobligatie van Parijs. Een hele resem actoren, van banken tot een onafhankelijk ratingbureau,

timmerden met hun expertise mee aan het succesverhaal van dit instrument. Daarnaast kan het innovatieve karakter ervoor zorgen dat transactiekosten hoger liggen dan bij traditionele financiering. Een groene obligatie lijkt voor steden daarom in eerste plaats **een geschikt instrument bij grootschalige programma's**. Daarnaast valt het risico dat projecten minder dan verwacht bijdragen aan het behalen van vooropgestelde doelen nog steeds volledig op de schouders van de stad. Groene obligaties worden dan ook best uitgegeven ter financiering van **groene infrastructuur waarvan de effectiviteit in het verleden reeds bewezen** is in gelijkaardige projecten. Milieu-impactobligaties (Environmental Impact Bonds), die nog een stap verder gaan, kunnen dit risico wel deels naar investeerders verplaatsen (cfr. Innofins case study over 'DC Water').

### We onthouden...

- Via groene obligaties kunnen lokale besturen het nodige kapitaal ophalen om natuurgebaseerde oplossingen aan te leggen en te financieren.
- De transparantie die eigen is aan de obligaties zorgt ervoor dat pilootprojecten lessen kunnen bieden voor de toekomst.
- Doordat meerdere tussenpersonen ingeschakeld moeten worden, is het instrument vooral geschikt voor grootschalige programma's.

### Meer weten?

- [NDC Partnership](#)
- [Climate bond financing adaptation actions](#)
- [C40 Case Study - Paris Climate Bond](#)

---

13 mei 2022

Simon Demuyne  
Universiteit Antwerpen  
Faculteit Sociale Wetenschappen  
Departement Politieke Wetenschappen

[www.innofins.be](http://www.innofins.be)

'Deze publicatie maakt deel uit van het FWO-SBO gefinancierd onderzoeksproject 'Innofins' dat onderzoek doet naar innovatieve financieringsinstrumenten voor natuurgebaseerde oplossingen (NBO's). In het kader van dit project, uitgevoerd door UAntwerpen en UHasselt, worden een aantal inspirerende binnen- en buitenlandse voorbeelden beschreven en gepubliceerd als case studies. Voor meer informatie over het project kan u terecht op [www.innofins.be](http://www.innofins.be)'